Myter och sanningar om marknadshyror i Finland

av Ludvig Filhm och Christian Pundars

Publicerad juli 2021

Hyresgästförbundet

Sammanfattning

Efter att utredningen Fri hyressättning i nyproduktion (SOU 2021:50) presenterades av regeringen har marknadshyror varit ett hett debattämne i politiken. Såväl förespråkare som motståndare till marknadshyror hänvisar ofta till Finland för att underbygga sina argument. Från vänsterhåll bygger dock många påståenden om den finländska bostadsmarknaden på myter och rena sakfel, vilka vi redogör för och besvarar i den här rapporten.

”Marknadshyror kostar staten 35 miljarder i bostadsbidrag”

1

Finland har högre utgifter för bostadsbidrag än Sverige men påståenden om att marknadshyror i Sverige hade ökat kostnaderna för bostadsbidrag med 35 miljarder med hänvisning till Finland är missvisande. För det första skiljer sig Finlands bidragssystem från det svenska vilket gör att det inte går att säga att bostadsbidragen kommer öka bara för att hyresmarknaden avregleras. För det andra har motståndarna räknat bort de svenska pensionärernas bostadstillägg, vilket ger en missvisande bild av hur mycket Sverige betalar i bostadsbidrag. För det tredje är siffran 35 miljarder felaktig oavsett om pensionärer räknas med eller inte.

”Hundratusentals står i bostadskö i Finland”

På den privata hyresmarknaden där marknadshyror råder existerar inte bostadsköer. För statens subventionerade bostäder står endast 120 000 personer i kö. Detta utgör en tydlig skillnad från Sverige där över en miljon människor står i bostadskö.

2

3

”Finländare lägger större andel av inkomsten på bostaden än svenskar”

Enligt Eurostat lägger finländare i genomsnitt 17,8 procent av sin disponibla inkomst på boendet. Motsvarande siffra för Sverige är 22,2 procent (2019).

”Marknadshyror leder till ökad trångboddhet”

4

År 1995 var trångboddheten i Finland 15,5 procent. År 2020 låg den på 7,6 procent. Vad gäller Helsingfors har trångboddheten minskat från 13,6 procent år 1995 till 9,9 procent år 2020.

”Med marknadshyror ökar hemlösheten och antalet vräkningar”

5

Sedan Finland införde marknadshyror har hemlösheten sjunkit, inte ökat. Samma sak gäller för antal vräkningsansökningar. Räknat både i absolut antal och per capita så har Sverige högre hemlöshet än Finland.”

Inledning

Allt fler börjar inse att den svenska bostadsmarknaden är dysfunktionell och behöver reformeras. Hyresregleringen för med sig stora problem för många människor i landet, det gäller inte minst för unga som vill få tag på sitt första boende. Kötiden för en hyresrätt i Stockholm är i genomsnitt tio år och i vissa områden måste den bostadssökande vänta i flera decennier. Från politiskt håll har hyresregleringen länge ansetts helig, men på senare tid har fler röster höjts för en mer marknadsanpassad hyressättning. Nyligen presenterades därför den statliga utredningen Fri hyressättning vid nyproduktion (SOU 2021:50) där det bland annat föreslås att hyresvärd och hyresgäst fritt ska få komma överens om hyrans storlek ifall bostaden har färdigställts den 1:a juli 2022 eller senare.

Efter att utredningen presenterades intensifierades debatten om hyresregleringens vara eller icke vara. Medan förespråkarna för marknadshyror menar att en reformering av systemet skulle göra det enklare för människor att komma in på hyresmarknaden, invänder motståndarna vanligtvis att hyresnivåerna kommer öka i hela eller i delar av beståndet. Ett land som ofta förekommer i debatten är Finland, där marknadshyror infördes under 1990-talet. Då tillgången till hyresrätter är klart mycket bättre i Finland än i Sverige förs landet ofta fram som ett föredöme bland förespråkarna för marknadshyror. På senare tid har även motståndarna till marknadshyror lyft fram Finland i sin argumentation och hänvisat till att landets system bland annat leder till höjda hyror och ökade kostnader för staten. Påståenden flödar fritt och det är för gemene man ofta svårt att bena ut vad som egentligen stämmer i debatten om marknadshyror och hur det fungerar i Finland.

Syftet med den här rapporten är att belysa och besvara de många myter och halvsanningar som på senare tid har förekommit i debatten om finländska marknadshyror samt att visa hur ett land som i många avseenden liknar Sverige har löst de problem på bostadsmarknaden som Sverige fortfarande tampas med.

Finlands system för fri hyressättning

Det finns mycket som förenar Sverige och Finland, men inte reglerna på bostadsmarknaden. Medan Sverige fortsatt tillämpar hyresregleringen har Finland sedan 1990-talet tillämpat ett mer marknadsbaserat system för hyressättning. Finlands övergång till marknadshyror skedde i tre steg.

Först avreglerades hyresmarknaden 1990 för nyproducerade lägenheter i östra, norra och centrala Finland. 1991 infördes marknadshyror för all nyproduktion och 1995 övergick man till marknadshyror i hela det privata beståndet. (Kopsch, 2019). Finland har även ett social housing-system (ARA-bostäder) som finansieras med statliga lån och har reglerade hyror. Majoriteten av hyresbeståndet är avreglerat och omfattas således av marknadshyror.

”

Ett land som ofta förekommer i debatten är Finland, där marknadshyror infördes under 1990-talet. Då tillgången till hyresrätter är klart mycket bättre i Finland än i Sverige förs landet ofta fram som ett föredöme bland förespråkarna för marknadshyror.

Myt 1: Marknadshyror kostar staten 35 miljarder i bostadsbidrag

Den 30:e maj 2021 skrev Vänsterpartiet en artikel på DN Debatt där de varnar för att Sveriges bostadsbidrag kommer öka med 35 miljarder per år om vi, likt Finland, inför marknadshyror. Som grund för det här påståendet hävdar de att kostnaderna för Finlands bostadsbidrag är åtta (8) gånger högre än Sveriges per hyresgäst. Det finns många felaktigheter i Vänsterpartiets resonemang. Först och främst har de räknat fel gällande kostnaderna per hyresgäst. Om vi räknar ländernas totala kostnader för bostadsbidrag och bostadstillägg dividerat med antalet hyresgäster betalar Finland ut 3,32 gånger mer i bostadsbidrag per person än Sverige. Om vi räknar bort pensionärerna (som i Sverige kan få bostadstillägg, vilket är en form av bostadsbidrag), vilket bland annat den vänsterorienterade tidningen ETC gjorde i sin sammanställning om Finlands bostadsmarknad (2021-06-14) lägger Finland 7,1 gånger mer på bostadsbidrag. Då denna siffra ligger betydligt närmare Vänsterpartiets än den förstnämnda kan vi tänka oss att partiet har räknat bort pensionärerna i sin beräkning. Oavsett vilket värde för bostadsbidraget Vänsterpartiet har räknat på saknar de grund för sitt påstående om att Finland betalar åtta (8) gånger mer per hyresgäst än Sverige.

Bortsett från problematiken i att ange felaktiga siffror är det möjligen ännu mer problematiskt att räkna bort pensionärerna vid jämförelse mellan Sveriges och Finlands kostnader för bostadsbidrag. Då pensionärer utgör en stor andel av hyresgästerna i respektive land blir det vilseledande att inte räkna med beloppen som utbetalas till denna grupp samtidigt som samma grupp inte räknas bort från antalet hyresgäster i beräkningen av bostadsbidrag per hyresgäst. I Sverige erhåller pensionärerna dessutom en stor majoritet av de bostadsbidrag (bostadstillägg) som betalas ut i landet. Om utgångspunkten i beräkningen är medelbelopp som betalas till bidragstagare går det enligt Pensionsmyndighetens statistik för maj 2021 att se att det i Sverige betalas ut totalt 840 miljoner svenska kronor ut till 293 036 pensionärer, vilket utgör ett medelbelopp på 2 869 kronor per person per månad (Pensionsmyndigheten, 2021). Detta utgör sammanlagt ett totalbelopp i bostadstillägg för pensionärer till 10 miljarder kronor årligen. I Finland är det sammanlagda beloppet cirka 6 miljarder årligen till pensionärerna. När alla som erhåller bostads-

Enligt den finländska nationalekonomen och bostadsmarknadsexperten Roger Wessman är den ökade kostnaden för bostadsbidrag i Finland inte kopplad till avregleringen av bostadsmarknaden, utan snarare av att de finländska bostadsbidragen utgör en viktig del i socialskyddssystemet.

bidrag och bostadstillägg räknas med ligger Sverige och Finland klart närmare varandra än vad Vänsterpartiet försöker ge sken av i sin debattartikel.

Vänsterpartiet påstår att bostadsbidragen kommer öka med 35 miljarder om marknadshyror införs. Siffran har översatts direkt från vad Vänsterpartiet hävdar att Finland betalar i bostadsbidrag och sedan multiplicerats med åtta. Eftersom ursprungssiffran är felaktig kan det redan här konstateras att det inte skulle röra sig om 35 miljarder. Sedan finns det även ett flertal andra aspekter som måste tas i beaktning innan siffrorna översätts direkt från ett land till ett annat, till exempel skillnader i hur bidragssystemen är utformade. En skillnad mellan Sverige och Finland är att det finländska bostadsbidraget kan sökas av vem som helst med låga inkomster, medan de svenska bostadsbidragen och bostadstilläggen är öronmärkta för unga upp till 29 år, barnfamiljer, pensionärer samt till personer med sjukersättning eller aktivitetsersättning (Försäkringskassan).

Enligt den finländska nationalekonomen och bostadsmarknadsexperten Roger Wessman är den ökade kostnaden för bostadsbidrag i Finland inte kopplad till avregleringen av bostadsmarknaden, utan snarare av att de finländska bostadsbidragen utgör en viktig del i socialskyddssystemet. Även höjda inkomsttak och inkludering av studenter inom ramen för systemet anser han spela in i de senaste årens ökning (SVD 2021-06-24). Det finns flera skillnader mellan Sveriges och Finlands system för bostadsbidrag och det går således inte på rak arm att säga att de svenska bostadsbidragen kommer öka bara för att hyresmarknaden avregleras.

Avslutningsvis ska det även sägas att Vänsterpartiets argumentation om bostadsbidragen är motsägelsefull. Samtidigt som partiet varnar för ökade kostnader för staten, föreslår partiet själva, som alternativ till marknadshyror, statliga topplån för bostadsbyggande, utökade investeringsstöd samt att finansiera bostadsbyggande med de statliga AP-fonderna. För det första finns det ingen anledning att tro att dessa reformer skulle lösa problemen med långa bostadsköer och för det andra skulle dessa reformer troligtvis kosta stora summor för staten.

Myt 2: Hundratusentals står i bostadskö i Finland

I partiledardebatten den 9 juni 2021 påstod Vänsterpartiets ledare Nooshi Dadgostar att ”hundratusentals står i bostadskö i Finland”. Det är ett felaktigt påstående. Till den privata hyresmarknaden tillämpas i regel inget kösystem, eftersom hyresrätterna förmedlas direkt via intressent och hyresvärd. För den som vill bo i en hyresrätt går det vanligtvis att träffa ett förstahandskontrakt inom ett par minuter (Fastighetstidningen, 2018). I det statligt subventionerade ARA-systemet står 120 000 människor i kö våren 2020 (ARA, 2020). Således finns det ingen grund för Vänsterpartiets påstående om bostadsköer i Finland.

I sammanhanget finns det även god anledning att visa på skillnaderna i hyresköer mellan Finland och Sverige. I Finland som helhet står som nämnt 120 000 människor i hyreskö. Detta motsvarar 16,9 procent av hyreskön endast i Stockholm, där hela 706 632 personer stod i kö år 2020, vilket var en ökning med 31 912 sedan året innan (Bostadsförmedlingen, 2021). Totalt i Sveriges tre största städer står över en miljon människor i kö (Hem & Hyra, 2019). Kötiden skiljer sig mellan städerna i Sverige, i Stockholms bostadskö beräknas kötiden i genomsnitt till sex (6) till tolv (12) år men kan i vissa fall vara längre än 20 år (Bostadsförmedlingen, 2021). I Göteborg var kötiden år 2019 cirka sex år och i Malmö drygt tre år (SOU 2021:50). År 2020 förmedlades 17 735 bostäder i Stockholm, året innan ungefär 15 000 bostäder (Bostadsförmedlingen, 2021). Vid en grov beräkning på hur lång kötiden är med takten på 17 735 förmedlade bostäder per år kan den beräknas till 39,84 år eller upp emot 40 år innan den köande får en bostad (Bostadsförmedlingen, 2021).

Den svarta marknaden har många negativa effekter, den bidrar bland annat till orättvisa eftersom människor köper sig genom kösystemet och göder den organiserade brottsligheten

De finländska marknadshyrorna motar med andra ord bort köerna. Till skillnad från i Sverige finns det därför inget behov av en andrahandsmarknad där hyrorna överstiger priset på förstahandsmarknaden. I Finland finns det inte heller någon svart marknad som fungerar som alternativ till kösystemen. En sådan marknad är dock utbredd i Sverige. Den svarta marknaden har många negativa effekter, den bidrar bland annat till orättvisa eftersom människor köper sig genom kösystemet och göder den organiserade brottsligheten (SOU 2021:50). Det sistnämnda problemet har politiken försökt komma åt genom ny strafflagstiftning, men av allt att döma har staten inte lyckats råda bot på problemet. I det här avseendet får den finländska bostadspolitiken anses framgångsrik; såväl köer som fusk har effektivt minimerats.

Myt 3: Finländare lägger större andel av inkomsten på bostaden än svenskar

Den vänsterorienterade tidningen ETC skrev den 14:e juni 2021 en artikel om konsekvenserna av marknadshyror i Finland. I artikeln gjorde tidningen en sammanställning av siffror som jämförde Finland med Sverige och angav där att finländare lägger 28,8 procent av sin inkomst på bostaden (2019). Denna sammanställning delades sedan bland annat på Twitter av Vänsterpartiets ekonomisk-politiska talesperson Ulla Andersson dagen efter artikeln publicerades. I sammanställningen hänvisar ETC bland annat till finländska Statistikcentralen och vid närmare anblick kan det konstateras att siffran 28,8 procent inte är korrekt. Enligt Eurostat lägger finländare i genomsnitt 17,8 procent (2019) av sin disponibla inkomst på boendet. Motsvarande siffra för Sverige är 22,2 procent (Eurostat, 2019). Finland ligger under EU-genomsnittet, medan Sverige ligger strax över.

Ser vi till ett annat mått som Eurostat använder sig av, det vill säga hur stor andel av befolkningen som lägger 40 procent eller mer på sina boendekostnader, ser vi att siffran bland finländarna är 4,4 procent och bland svenskarna 8,5 procent (Eurostat, 2018). De senare siffrorna ger en god indikation på hur stor del av befolkningen som riskerar fattigdom. Med korrekt använda siffror kan vi alltså se att finländarna med marknadshyror har ett större konsumtionsutrymme kvar efter boendekostnaderna än svenskarna.

HOUSING COSTS AS A PROPORTION OF DISPOSABLE INCOME OF SINGLE-PARENT FAMILIES (2019, IN %)

	Single person with dependent children	General population
Greece	59.0	38.9
United Kingdom*	45.4	25.1
Bulgaria	36.2	24.8
Denmark	36.1	27.1
Czech Republic	35.2	20.2
Luxembourg	34.0	17.5
Germany	32.6	25.9
EU28	31.9	20.6
Sweden	30.7	22.2
The Netherlands	30.4	23.4
Austria	30.3	18.2
Slovakia	30.3	17.9
Spain	30.1	17.1
Belgium	28.0	18.7
France	28.0	17.6
Finland	28.0	17.8

Figur 1: Andel av inkomst som läggs på boende i olika EU-länder (2019). Källa: Eurostat.

Myt 4: Marknadshyror leder till ökad trångboddhet

I artikeln på DN Debatt den 30:e maj 2021 hävdar Vänsterpartiet att trångboddheten har ökat kraftigt i Finland efter införandet av marknadshyror på 90-talet. Det här påståendet är felaktigt. Enligt finländska Statistikcentralen innebär trångboddhet sedan år 1990 att det bor fler än en person per rum när köket inte räknas som separat rum (Statistikcentralen). Trångboddheten har i Finland minskat från 15,5 procent år 1995 till 7,6 procent år 2020. Det innebär med andra ord en halvering på 25 år. Enligt Statistikcentralens uppgifter har trångboddheten minskat för varje år i hela Finland sedan år 1995. Vad gäller Helsingfors har trångboddheten minskat från 13,6 procent år 1995 till 9,9 procent år 2020.

I figur 2 kan tydligt ses att trångboddheten i Finland är procentuellt sett lägre än den i Sverige. Sverige ligger dock aningen under EU-28 medeltalet på 16,6 procent.

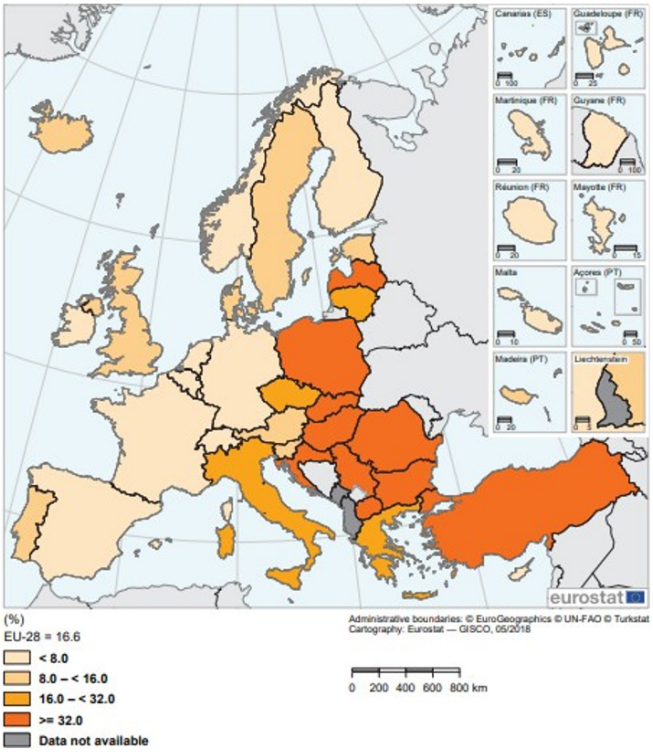

Figur 2 trångboddheten i EU år 2016. Desto ljusare färg desto mindre trångbott (Eurostat, 2018).

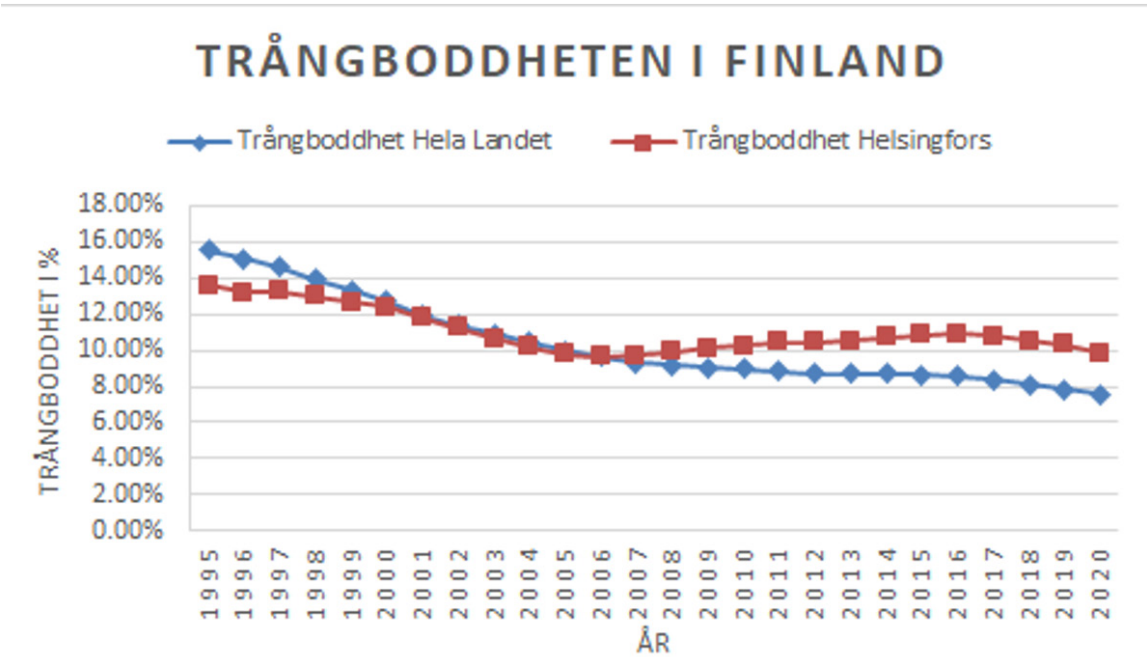

Figur 3: Figuren visar trångboddheten i Finland från 1995 till 2020 (Tilastokeskus, 2021).

Myt 5: Med marknadshyror blir det fler vräkningar och mer hemlöshet

Hyresgästföreningen menar att marknadshyror ökar risken för hemlöshet (Hyresgästföreningen, 2021). Vänsterpartiet påstår även att antalet vräkningar ökar med marknadshyror (DN Debatt, 2021-05-30). Vad man behöver komma ihåg är att hemlöshet inte endast är relaterat till bostadsbrist eller höga hyror. Nedan finns lite siffror på hemlösheten i Finland och i Sverige.

Av figur 4 framgår det tydligt att hemlösheten i Finland har minskat drastiskt under perioden. År 2020 hade Finland ungefär 4 341 hemlösa gentemot de 33 250 Sverige hade enligt Socialstyrelsens rapport år 2017 (Socialstyrelsen, 2017). Vad som dessutom är anmärkningsvärt med denna rapport är att antalet kommuner som deltagit i undersökningen minskat, samt att resultaten som sådana inte omfattar personer som barn, asylsökande, EU-migranter och papperslösa vilket ökar sannolikheten för att siffran 33 250 är betydligt högre idag och med beaktandet av COVID-19 pandemin (Socialstyrelsen, 2017; FORTE, 2020).

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd har tagit fram några huvudorsaker till varför det finns hemlöshet i Sverige. Den i huvudsak främsta orsaken till bostadsbrist, speciellt när det kommer till att hitta lägenheter med rimliga hyror för personer med låga inkomster (FORTE, 2020). Hela 82,7 procent (240) av Sverige 290 kommuner uppges ha bostadsbrist år 2019, medan Finland har överutbud i många

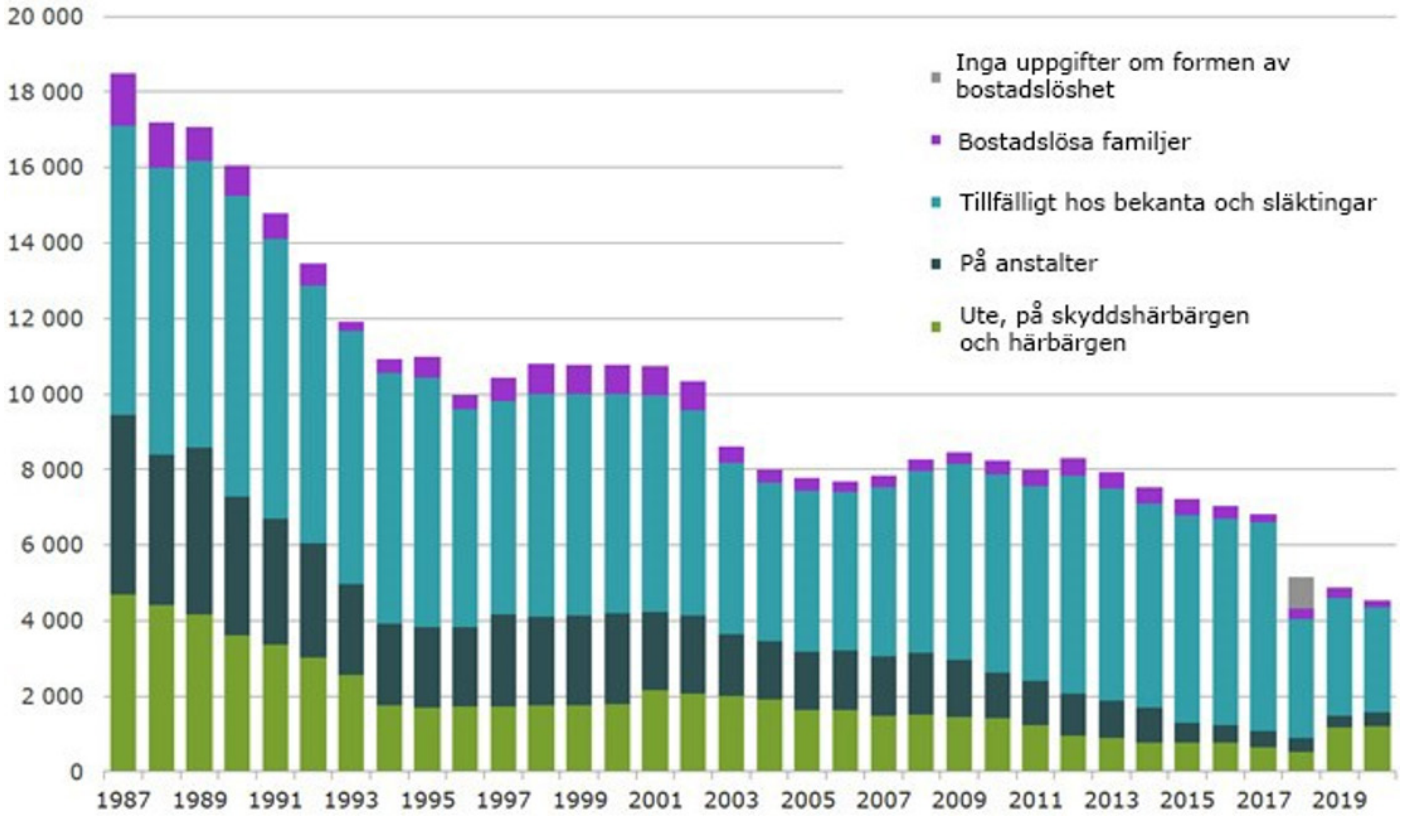

Figur 4: Antalet hemlösa i Finland genom åren 1987 och 2020 (ARA, 2021).

kommuner (FORTE, 2020; ARA, 1/2020). Övriga bidragande orsaker är givetvis hyresvärdarnas krav på fasta inkomster, referenser och kötid (FORTE, 2020). Fattigdom och speciellt barnfattigdom anses skapa en tydlig risk för ökad hemlöshet och i Socialstyrelsens rapport framgick även att ungefär hälften av alla hemlösa hade försörjningsstöd och endast 10 procent av de hemlösa hade någon form av löneinkomst från arbete (Socialstyrelsen, 2017).

Antalet vräkningsansökningar har både i Finland och Sverige minskat de senaste åren, med vissa undantagsfall, i Finland sköt antalet vräkningsansökningar med 7,7 procent från år 2019 till 2020 (Ulosottolaitos, 2020). I Sverige ökade antalet ansökningar med 6 procent åren 2019 till 2020 medan de mellan 2018 och 2019 sjönk med 4,5 procent (Kronofogden, 2020). Att därför indikera på ökade vräkningar är felaktigt, eftersom statistiken säger annat och vräkningsansökningarna minskat för båda länderna sedan 2011. Att använda vräkningar som sakargument är delvis ohållbart eftersom vräkningar inte bara beror på obetalda hyror, det kan till exempelvis omöjligt sägas om hyresgästen förlorat sin inkomst eller om hyresgästens hyra ökat så dramatiskt att det omöjliggjort att denne kan betala hyra. Vräkningar kan också bero på olaglig utförd verksamhet i lägenheten, andrahandsuthyrning utan hyresvärdens tillåtelse eller störande uppträdande gentemot andra boende i byggnaden.

I Finland kan du i regel teckna ett förstahandskontrakt samma dag som du börjar söka efter en hyreslägenhet. Detta gäller även i storstäder som Helsingfors.

Därför är den finländska modellen bättre än den svenska

Den klart största fördelen med att, som Finland, övergå till marknadshyror i det privata beståndet är att utbud möter efterfrågan i större utsträckning. Tillgängligheten av bostäder ökar därför avsevärt och möjliggör flytt till orter runtom i landet för jobb eller studier och långa bostadsköer förhindras. I Finland kan du i regel teckna ett förstahandskontrakt samma dag som du börjar söka efter en hyreslägenhet. Detta gäller även i storstäder som Helsingfors. Unga och andra som inte har råd att köpa egen bostad eller som inte har stått flera år i kö tvingas inte hyra osäkra andra- eller tredjehandskontrakt utan kan istället hitta en mer trygg tillvaro på en fungerande bostadsmarknad.

Avslutande ord

I den här rapporten har vi klarlagt och motbevisat ett antal av de myter som förekommit i debatten om marknadshyror i Finland. Det är smått fascinerande att riksdagspartier och andra aktörer kan komma undan med att gång på gång framföra rena faktafel för att underbygga sina argument i en central politisk debatt. Att exempelvis hävda att trångboddheten i Finland har ökat sedan införandet av marknadshyror när den i praktiken har halverats är inget annat än ohederligt. Sveriges bostadsmarknad är i kris och det finns ett stort behov av reformer på området för att fler ska få möjlighet att hitta sina alldeles egna hem. Det är uppenbart att Finlands mer marknadsbaserade hyressättning utgör ett bättre alternativ än den svenska hyresregleringen. Sverige bör ta inspiration av det finländska exemplet och förändra vår överreglerade hyresmarknad – ja till marknadshyror!

Rapporten har producerats som del av Fria Moderata Studentförbundets sommarprojekt med rapportskribenter. Tack till Arvid Lindmans 60-årsfond som bidragit med finansiering för rapporten.

Layout av Niklas Törnå

Ludvig Filhm

Christian Pundars

Ludvig Filhm är försvarspolitiskpolitisk sekreterare för Fria Moderata Studentförbundet (FMSF) och en av FMSFs rapportförfattare under sommaren. Han studerar juridik vid Uppsala universitet och har sedan tidigare skrivit artiklar och rapporter för förbundet.

Christian Pundars har en master i ekonomi från Svenska Handelshögskolan Hanken i Vasa med inriktning redovisning och handelsrätt och kandidat inom ingenjörsvetenskap inom industriell ekonomi. Han är f.d. ersättare i styrelsen för Stiftelsen Vasa Studiebostäder.

Källförteckning

Åberg, K. (2021). Fri hyressättning vid nyproduktion. SOU 2021:50. Stockholm: Statens offentliga utredningar.

ARA. (1/2020). Bostadsmarknadsöversikt. Helsingfors: ARA.

ARA. (den 2 november 2020). Bostadsmarknadsöversikt 1/2020: hyresbostäder. Hämtat från ARA: https://www.ara.fi/sv-FI/Databank/Statistik_och_utredningar/Bostadsmarknaden/Oversikter_2020/Bostadsmarknadsoversikt_12020__hyresbost(59031) den 11 juni 2021

ARA. (den 26 mars 2021). Bostadslösa 2020. Hämtat från ARA: https://www.ara.fi/sv-FI/Databank/Statistik_och_utredningar/Bostadsloshet/Bostadslosa_2020(60244) den 14 juni 2021

Bostadsförmedlingen. (den 11 juni 2021). Summering av året 2020. Hämtat från Bostadsförmedlingen: https://bostad.stockholm.se/statistik/summering-av-aret-2020/?cookies=no den 11 juni 2021

Cortright, J. (den 14 december 2020). Building more housing lowers rents for everyone. Hämtat från Cityobservatory: https://cityobservatory.org/building-more-housing-lowers-rents-for-everyone/ den 15 juni 2021

Dagens ETC (den 14 juni 2021). Så blev konsekvenserna av marknadshyror i Finland.

Ekonomistyrningsverket. (den 31 december 2019). Utgifter i statens budget. Hämtat från Ekonomistyrningsverket: https://www.esv.se/statens-ekonomi/prognos-och-utfall/utfall-for-statens-budget/utgifter/?year=2019&month=12 den 10 juni 2021

Ekonomistyrningsverket. (den 31 december 2020). Utgifter i statens budget. Hämtat från Ekonomistyrningsverket: https://www.esv.se/statens-ekonomi/prognos-och-utfall/utfall-for-statens-budget/utgifter/?year=2020&month=12 den 11 juni 2021

Eurostat. (2014). Living conditions in Europe. Bryssel: Eurostat.

Eurostat. (2018). Living conditions in Europe. Bryssel: Eurostat.

Eurostat. (den 22 april 2020). Is your home too crowded? Hämtat från Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20200422-1 den 21 juni 2021

Eurostat. (den N/A N/A 2021). Evolution of house prices and rents. Hämtat från Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/housing/bloc-2a.html?lang=en den 21 juni 2021

Eurostat, Fondation Abbé Pierre, FEANTSA. Sixth Overview of Housing Exclusion in Europe 2021. Hämtat från Eurostat den 25 juni 2021

FORTE. (den 8 juni 2020). Allt fler hemlösa i bostadsbristens Sverige. Hämtat från Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: https://forte.se/artikel/allt-fler-hemlosa-bostads%C2%ADbristens-sverige/ den 14 juni 2021

FPA. (2020). FPA-statistik, Bostadsbidrag 2019. Helsingfors: FPA.

FPA. (2020). Kelan asumistukitilasto 2019. Helsingfors: FPA.

Furstenborg, K. (den 29 maj 2017). Varför fungerar hyresmarknaden i Finland? Hämtat från Fastighetsnytt: https://www.fastighetsnytt.se/fastighetsmarknad/uthyrning/varfor-fungerar-hyresmarknaden-i-finland/

Försäkringskassan. (den N/A N/A 2021). Bostadstillägg. Hämtat från Försäkringskassan: https://www.forsakringskassan.se/privatpers/funktionsnedsattning/aktivitetsersattning-och-sjukersattning/bostadstillagg den 11

juni 2021
Försäkringskassan. (den 31 maj 2021). Hushåll som beviljats bostadsbidrag. Hämtat från Försäkringskassan: https://www.forsakringskassan.se/statistik/statistikdatabas/!ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo-8ziLQI8TDy8DIx8Ddy8jQwCfZ3dLUxDPY1dnE30w8EKDHAARwP9KGL041EQhd_4cP0osBITDxdnQ3d-nA293L083A8eQID9TTyNfQ4NgY6gCPGYU5IZGGGQ6KgIAcdXorg!!/#!/bf/bob-mottagare-belop den 11 juni 2021
Grossman, David (den 15 november 2018). I avreglerat land. Fastighetstidningen
Jallow, M. M. (den 28 april 2020). Vi ska göra allt vi kan mot marknadshyror. Hämtat från Aftonbladet: https://www.aftonbladet.se/debatt/a/kJVJxL/vi-ska-gora-allt-vi-kan-mot-marknadshyror den 15 juni 2021
Kindesjö, J. (den 14 maj 2020). Över tio års väntan på lägenheter i Visby. Hämtat från Hem & Hyra: https://www.hemhyra.se/nyheter/tio-ars-vantan-pa-lagenhet-visby/ den 14 juni 2021
Kopsch, Fredrik. Reglering av hyresmarknader. Studier i finanspolitik 2019/1. Finanspolitiska rådet. Hämtat från FPA den 10 juni 2021
Kronofogden. (2020). Avhysningsstatistik 1988-2020. Stockholm: Kronofogden.
KTI. (2019). The Finnish Property Market. 2019: KTI.
Lag om allmänt bostadsbidrag, 938 (Finlex den 14 november 2014).
Lag om hyra av bostadslägenhet, 481 (Finlex den 31 mars 1995).
Lag om hyra av bostadslägenhet, 481/1995 (FInlex den 3 mars 1995).
Lindén, J. (den 28 augusti 2018). NÄKÖKULMA: Miksi valtion kannattaa tukea asuntorakentamista. Hämtat från ARA: https://www.ara.fi/fi-FI/Tietopankki/ARAviesti/ARAviestin_verkkoartikkelit/NAKOKULMA_Miksi_valtion_kannattaa_tukea_(47735) den 14 juni 2021
Pensionsmyndigheten. (den N/A N/A 2021). Bostadstillägg. Hämtat från Pensionsmyndigheten: https://www.pensionsmyndigheten.se/bostadstillagg den 11 juni 2021
Pensionsmyndigheten. (den 31 maj 2021). Bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Hämtat från Pensionsmyndigheten: https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik/pensionsstatistik/?domain=tab-2&report=report-2-1&columns=BtTot&rows=Femarsklass&sex=SKM&metrics=sumMeanLength&-time=2021-05-01&complete-input=false&childrows-store= den 10 juni 2021
Social- och hälsovårdsministeriets förordning, 545/2015 (Finlex den 23 april 2015).
Socialstyrelsen. (2017). Hemlöshet 2017 - omfattning och karaktär. Stockholm: Socialstyrelsen.
SVT. (den 1 januari 2021). Mer forskning om trångboddhetens effekter. Hämtat från SVT: https://www.svt.se/nyheter/inrikes/mer-forskning-om-trangboddhetens-effekter den 14 juni 2021
Tilastokeskus. (den 7 mars 2019). Vuokrat nousivat vuodessa 1,1 prosenttia. Hämtat från Tilastokeskus: https://www.stat.fi/til/asvu/2018/asvu_2018_2019-03-07_tie_001_fi.html?ad=notify den 14 juni 2021
Tilastokeskus. (den 15 juni 2021). Konsumentprisindex (2005=100) efter År och Uppgifter. Hämtat från Tilastokeskus: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin__hin__khi__vv/statfin_khi_pxt_11xg.px/table/tableViewLayout1/ den 15 juni 2021
Tilastokeskus. (2021). Tulonjakotilasto 2019. Helsingfors: Tilastokeskus.
Ulosottolaitos. (2020). Ulosotto Suomessa, Ulosottolaitoksen vuositilastoja. Helsingfors: Ulosottolaitos.
Valtiovarainministeriö. (den 21 december 2020). Talousarvio 2019. Hämtat från Valtiovarainministeriö: https://tutkibudjettia.fi/talousarvio den 11 juni 2021
Vänsterpartiet. (den 31 maj 2021). Marknadshyror ger höjda hyror och kostar staten miljarder. Hämtat från Vänsterpartiet. den 10 juni 2021

Hyresgästförbundet

Hyresgästförbundet är en ideell, partipolitiskt fristående intresseorganisation som arbetar för en fungerande bostadsmarknad och en politik som gynnar både boende och bostadssökande. Vi vill ha en rättvis hyressättning, rörlighet på bostadsmarknaden samt mer byggande och vi tror att marknaden är bästa sättet att komma dit.

Hyresgästförbundet välkomnar alla att bli medlemmar som är hyresgäster, vill bli hyresgäster eller bara vill stötta vårt arbete för en hyresmarknad som fungerar för alla. Hyresgästförbundet är grundat på initiativ av Fria Moderata Studentförbundet.

Vill du se ett en friare bostadsmarknad? Stötta vårt opinionsbildande arbete genom att swisha 99 kr eller valfri summa till:

123 1937168

Stötta vårt arbete

Swish. Betala enklare.